

Браун Д.І.

здобувач вищої освіти ННІП ПФПНП

Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Санакоев Д.Б.

кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри фінансових та стратегічних розслідувань Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

СПОСОБИ ВЧИНЕННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ ЕКОНОМІЧНОГО НАПРЯМКУ У СФЕРІ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА

Житлово-комунальні господарства (далі – ЖКГ) займають одне з провідних місць у економіці держави. Великі фінансові обсяги, залучені до житлово-комунального сектору, привертають увагу осіб, які бажають використати ситуацію для своїх корисливих цілей. Кримінальну активність виявляють як посадові особи органів державної влади, так і органів місцевого самоврядування, від яких залежить розподіл субсидій, інших бюджетних коштів, що спрямовуються на реалізацію проектів у сфері ЖКГ, прийняття рішень, що впливають на організацію управління та ремонт житлового фонду, а також керівники керуючих організацій, товариств власників житла, житлових та житлово-будівельних кооперативів, підрядних організацій, що надають послуги, проводять роботи та ремонт спільного майна багатоквартирних будинків.

Слід зазначити, що окремі аспекти оперативного обслуговування сфери ЖКГ були предметом досліджень К.В. Антонова, А.В. Баб'яка, О.М. Бандурки, А.В. Губської, М.В. Стацака, В.В. Шендрика ін.

Відзначимо, що у структурі Національної поліції України функціонують підрозділи захисту економіки, які спеціалізуються на протидії економічним злочинам, зокрема у сфері житлово-комунального господарства. Відповідно до Положення про Департамент захисту економіки Національної поліції України, затвердженого наказом Національної поліції України від 07.11.2015 р. № 81, до завдань вказаного підрозділу відноситься виявлення, запобігання та припинення злочинів у сфері економіки, в тому числі вчинених суспільно-небезпечними організованими групами та злочинними організаціями, які впливають на соціально-економічну і криміногенну ситуацію в державі та в окремих її регіонах [1]. Як відомо, високий рівень злочинності у сфері ЖКГ може реально вплинути на соціально-політичну ситуацію у окремому регіоні чи державі в цілому.

Складність боротьби з економічними злочинами у сфері ЖКГ характеризується цілою низкою обставин:

- складність та різноманіття правовідносин у даній сфері, що регламентуються великою кількістю нормативно-правових актів різного рівня;

- різноманітність форм та джерел фінансових потоків, що становлять інтерес для скоєння злочинів: кошти громадян (плата за житлове приміщення, комунальні платежі, капітальний ремонт); кошти фондів, створених для реформи ЖКГ; кошти місцевого бюджету, проведення капітальних ремонтів спільного майна багатоквартирних будинків тощо;

- різноманіття видів економічних злочинів, скоєних у сфері житлово-комунального господарства та їх латентність;

- велика кількість суб'єктів, залучених у кримінальні схеми: посадові особи органів державної влади різних рівнів, муніципальних утворень, підрядні організації, відповідальні представники власників приміщень багатоквартирного будинку тощо;

- різноманітність кримінальних схем та засобів скоєння економічних злочинів у розглянутій сфері тощо.

Ефективність діяльності працівників оперативних підрозділів економічної безпеки та протидії корупції, щодо виявлення латентних злочинів у сфері ЖКГ багато в чому залежить від знання ними типових способів скоєння таких злочинів. Дана інформація дозволяє оперативним співробітникам виділяти та згодом виявляти пошукові ознаки, що вказують на підготовку або вчинення аналізованої категорії економічних злочинів.

Проаналізувавши судову практику, можна виділити найпоширеніші способи скоєння злочинів у сфері ЖКГ:

1. Продаж майна організації фізичній чи юридичній особі з метою незаконного отримання прибутку від її подальшої здачі в оренду.

2. Розкрадання коштів організації за допомогою укладання з фізичною особою фіктивного трудового договору .

3. Розкрадання коштів організації за допомогою укладання фіктивних договорів про виконання робіт, надання послуг.

5. Привласнення коштів керуючої організації особою, яка має повноваження з управління фінансовою діяльністю підприємства ЖКГ, шляхом отримання їх у підзвіт та невикористання їх за призначенням.

6. Розкрадання коштів, що виділяються на соціальну підтримку окремих категорій громадян у сфері оплати житлово-комунальних послуг.

7. Розкрадання бюджетних коштів, що виділяються як субсидії на оплату житлового приміщення та комунальних послуг.

Заслуговує на увагу судження О.Ф. Долженкова, що сьогодні потрібні принципово нові підходи до вирішення питань боротьби зі злочинністю, оскільки навіть простий набір цілком правильних прийомів та методів, але в неправильній послідовності може призвести до негативного результату. Потрібно говорити вже не тільки про методи і засоби оперативно-розшукової діяльності, але й про вдосконалення її організації [2, с.23], зокрема, оперативного обслуговування сфер, ліній чи об'єктів.

Отже, у сучасних умовах житлово-комунальне господарство є однією з найбільш криміногенних сфер в економічній сфері діяльності нашого суспільства. Як й інші галузі економіки, які отримують фінансову допомогу з

бюджету (у вигляді субсидій і дотацій), ЖКГ отримало найбільший вплив зі сторони злочинності. Відсутність належного контролю за витратами грошових і матеріальних засобів, які виділяються на розвиток і модернізацію цієї галузі економіки, обумовило можливість здійснення корупційних кримінальних правопорушень і впровадження в цю сферу організованих злочинних груп.

Список використаних джерел:

1. Про затвердження Положення про Департамент захисту економіки Національної поліції України: наказ Національної поліції України від 07.11.2015 № 81.

2. Долженков О. Ф. Теоретичні проблеми становлення політики протидії створенню інфраструктури злочинного світу засобами оперативно-розшукової діяльності органів внутрішніх справ : автореф. дис. докт. юрид. наук . 21.07.04. К., 20017. 31 с.

Богомол А.І.

здобувач вищої освіти 3 курсу ННІП ПФПНП
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Паршин Юрій Іванович

д.е.н., професор, професор кафедри фінансових та стратегічних розслідувань Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРОТИДІЙ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ

У сучасному суспільстві дуже гостро постає питання протидії корупції у всіх країнах світу, не виключенням виступає й Україна. Вивчаючи дану проблеми ми повинні наголосити, що на сьогодні вона посідає одне з най глобальнішим проблем нашої держави.

Відтак вивчаючи даний аспект ми повинні зазначити, що за індексом сприяння корупції у 2020 році Україна посіла 117 місце з 180 країн світу [1]. Дана статистика свідчить нам про те, що на сьогодні наша держава все ще потребує змін з метою зменшення кількості даних правопорушень.

Необхідно зазначити, що саме поняття корупція законодавець нам надає у статті 3 Закону України «Про запобігання корупції», а саме – це використання службовою особою наданих їй службових повноважень чи пов'язаних з ними можливостей з метою одержання неправомірної вигоди або прийняття такої вигоди чи прийняття обіцянки/пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб [2].

Ми не можемо не зауважити, що Україна на сьогодні активно протидіє правопорушення котрі вчиняються службовими особами, відтак законодавець визначає кримінальну відповідальність за них у розділі XVII Особливої частини